

Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami

(Trennbare und untrennbare Verben)

Slovesa s neodlučitelnými předponami	Slovesa s odlučitelnými předponami
<p>neodlučitelné předpony: <i>-be, -ge, -ent, -emp-, er-, ver-, zer-, miss-, hinter-</i></p>	<p>odlučitelnými předponami mohou být:</p> <p>1) předložky (<i>ab, an, auf, aus, bei, mit, nach, vor, zu ...</i>)</p> <p>2) příslovce (<i>da-, darauf-, ein-, entgegen-, fort-, gegen-, her-, hinaus-, los-, vorbei-, zurecht- ...</i>)</p> <p>3) přídavná jména (<i>bereit-, fehl-, kaputt-, tot- ...</i>)</p> <p>4) podstatná jména (<i>heim-, preis-, stand-, teil- ...</i>)</p>
<p>U sloves s neodlučitelnou předponou je přízvuk na kmenové samohlásce daného slovesa (neodlučitelná předpona je nepřízvučná).</p>	<p>Odlučitelné předpony jsou přízvučné.</p>
<p>V přítomném čase a v préteritu se neodlučitelná předpona neodděluje od slovesa. <i>Die Eltern erzählen/erzählten ihren Kindern Märchen.</i></p>	<p>V přítomném čase a v préteritu se odlučitelná předpona odděluje od slovesa a nachází se na konci věty (před tečkou). <i>Der Zug kommt/ kam pünktlich an.</i> <i>Peter kauft/kaufte Obst immer auf dem Markt ein.</i></p>
<p>Příčestí minulé (Partizip Perfekt) se tvoří bez předpony <i>ge-</i>. <i>Die Eltern haben ihren Kindern Märchen erzählt.</i></p>	<p>V příčestí minulém stojí <i>ge-</i> mezi předponou a slovesným kmenem: <i>Der Zug ist pünktlich angekommen.</i> <i>Peter hat Obst immer auf dem Markt eingekauft.</i></p>

MINULÝ ČAS

Pro vyjádření minulých dějů má němčina tři minulé časy:

- ❖ **perfektum (složený minulý čas)**
ich habe gefragt ((ze)ptal jsem se)
ich bin gefahren (jel jsem)
- ❖ **préteritum (jednoduchý minulý čas)**
ich fragte ((ze)ptal jsem se)
ich fuhr (jel jsem)
- ❖ **plusquamperfektum (složený předminulý čas)**
ich hatte gefragt (zeptal jsem se)
ich war gefahren (jel jsem)

K použití préterita a perfekta lze zjednodušeně říci, že préteritum používáme hlavně v psaném projevu (např. povídka, vyprávění, monolog). Naopak perfektum používáme v mluveném projevu, v dialogu nebo i v mailové korespondenci.

Préteritum

Préteritum pravidelných sloves se tvoří od nezměněného slovesného kmene přidáním koncovek **-te, -test, -te, -ten, -tet, -ten**. U sloves, jejichž kmen končí na **-t, -d, -fn, -tn, -gn** se z důvodu snazší výslovnosti vkládá před koncovku **-te** samohláska **-e-** (viz. např. sloveso *arbeiten*).

Např.

	wohnen	fragen	arbeiten	einkaufen
Singular	1. ich wohnte 2. du wohntest 3. er wohnte	1. ich fragte 2. du fragtest 3. er fragte	1. ich arbeitete 2. du arbeitetest 3. er arbeitete	1. ich kaufte ein 2. du kauftest ein 3. er kaufte ein
Plural	1. wir wohnten 2. ihr wohntet 3. sie/Sie wohnten	1. wir fragten 2. ihr fragtet 3. sie/Sie fragten	1. wir arbeiteten 2. ihr arbeitetet 3. sie arbeiteten	1. wir kauften ein 2. ihr kauftet ein 3. sie/Sie kauften ein

Préteritum nepravidelných sloves *haben, sein a werden*

	haben	sein	werden
Singular	1. ich hatte 2. du hattest 3. er hatte	1. ich war 2. du warst 3. er war	1. ich wurde 2. du wurdest 3. er wurde
Plural	1. wir hatten 2. ihr hattet 3. sie/Sie hatten	1. wir waren 2. ihr wart 3. sie/Sie waren	1. wir wurden 2. ihr wurdet 3. sie/Sie wurden